

UPPDRAGSBESKRIVNING

AKTIVITETER I GEODATARÅDETS HANDLINGSPLAN 2022

Plan för ökad kunskap om och användning av rekommendationer för krisberedskaps- och blåljusverksamheter

Lantmäteriet har uppdraget från regeringen att samordna geodataområdet nationellt. Till stöd finns Geodatarådet som består av aktörer inom geodataområdet. Geodatarådet medverkar i arbetet med den nationella geodatastrategin och årliga handlingsplaner med aktiviteter i syfte att uppnå målen.

Ett säkert och robust samhälle förutsätter tillgång till geodata

Den nationella geodatastrategin beskriver, i samhällsutmaningen *ett säkert och robust samhälle*, behovet av geodata som en naturlig och integrerad del i arbetet med olyckor och kriser. Geodata av god kvalitet, aktualitet och enhetlighet är grundläggande, inte minst för krisberedskaps- och blåljusverksamheter.

Grundläggande behov inom krisberedskap och blåljus

Krisberedskaps- och blåljusverksamheter har ett grundläggande behov av tillgång till en gemensam bakgrundskarta dvs en standardiserad nationell karta som ger förutsättningar att arbeta över geografiska och organisatoriska gränser. Behovet omfattar tillgång till den gemensamma bakgrundskartan online, dvs med internetuppkoppling, såväl som offline, dvs lokalt installerad i ett verksamhetssystem, samt möjligheten att skriva ut bakgrundskartan på papper.

MSB har därför, i samarbete med Lantmäteriet och Trafikverket, tagit fram rekommendationer för en standardiserad gemensam bakgrundskarta till stöd före, under och efter en händelse. Rekommendationerna omfattar innehåll, tillgång till och aktualitet i en nationell bakgrundskarta, gemensamma symboler och koordinatsystem.

BLÅLJUSKOLLEN UPPFYLLER BEHOV OM KVALITET

En viktig förutsättning för att den gemensamma bakgrundskartan ska uppfylla behoven är att den är aktuell och kvalitetssäkrad. Här har Sveriges kommuner en viktig roll, då de samlar in och uppdaterar objekt och företeelser som krisberedskap och blåljusverksamheter behöver.

För att underlätta kommunernas arbete med kvalitetssäkring av geodata har Lantmäteriet och Trafikverket tagit fram en checklista, kallad Blåljuskollen.

Den hjälper kommunerna att kvalitetssäkra sina geodataprocesser och därmed den gemensamma bakgrundskartan.

Checklistan innehåller viktiga objekt så som adresser, byggnader, anläggningar, namn på platser, vägar och järnvägar. Kraven i checklistan syftar till att geodata ska vara aktuella, fullständiga och korrekta. Checklistan fungerar som ett stöd när kommuner samlar in nya eller uppdaterar befintliga geodata.

Förutsättningar för att uppnå önskad effekt

Förutsättningarna för tillgång till och användning av kartor och andra geodata ser olika ut i landets krisberedskaps- och blåljusverksamheter.

Rekommendationerna är vägledande och ett viktigt steg mot målet att arbeta utifrån en gemensam bakgrundskarta, oavsett aktör eller geografiskt område. Men för att rekommendationerna ska få önskad effekt, ställer de krav på att aktörerna har förutsättningar i form av:

- kännedom och kunskap om tillgång och möjligheter,
- kompetens och förmåga att tillämpa,
- tillgång till tekniska system, både på kontor/ledningscentraler och i fordon, för att hantera den aktuella gemensamma bakgrundskartan samt övriga geodata

Aktiviteter i Geodatarådets handlingsplan 2022

Mot bakgrund av ovanstående beskrivning föreslår vi att Geodatarådet beslutar om att genomföra följande aktiviteter i handlingsplanen 2022:

- Informera och kommunicera rekommendationerna till krisberedskaps- och blåljusverksamheter, samt deras systemleverantörer – för att sprida kännedom och kunskap. Information på MSBs webbsida *Kartor för krisberedskap och blåljus* samt utskick via e-post och nyhetsbrev. Kommunikation via möten och webinarier. Aktiviteterna ska ge kännedom om MSBs rekommendationer såväl hos krisberedskaps- och blåljusaktörer som hos systemleverantörer.

Ansvarig myndighet: MSB

Deltagare: Lantmäteriet, Trafikverket och SKR.

- Följa upp implementering/användning av den gemensamma bakgrundskartan och övriga rekommendationer för att ta reda på hur de mottagits och används. Intervjuer med ett antal användare. Aktiviteten ska ge kunskap om hur rekommendationerna nått ut och hur de används.

Ansvarig myndighet: MSB

Deltagare: Trafikverket och Lantmäteriet.

- Informera om och kommunicera betydelsen av kvalitetssäkrade geodata och en gemensam bakgrundskarta till beslutsfattare i kommuner, i syfte att få fler kommuner att anmäla sig till och genomföra Blåljuskollen. Aktiviteten ska resultera i att Sveriges kommuner löpande samlar in och uppdaterar kvalitetssäkrade geodata för

krisberedskap och blåljus.

Ansvariga myndigheter: *Lantmäteriet och Trafikverket*

Deltagare: *SKR.*

Resultatet av ovan föreslagna aktiviteter ger oss underlag för fortsatt arbete.

Budget

Var myndighet står för sina egna personalkostnader.

Ansvarsfördelning

Beställare: Geodatarådet

Sammanställande: MSB

Deltagare:

..., *Lantmäteriet*

..., *Trafikverket*

..., *SKR*

Tidsperiod och resursbehov

Aktivitetserna ovan kräver en detaljerad lista med specificerade uppgifter, tider och resurser för att tillgodose planen för 2022 och vad som planeras för kommande år.

Arbetsformer

Sammanställande leder arbetet enligt denna plan. Sammanställande, eller annan utsedd, rapporterar till Geodatarådets handlingsplansarbete.

Risker

Beskrivning av de största riskerna för att aktiviteterna inte går att genomföra.

- En risk är att vi inte har tydliggjort roller och ansvar inom och mellan myndigheter.
- En risk är att aktiviteterna inte prioriteras av myndigheterna.
- En risk är att rekommendationerna inte prioriteras av alla blåljusaktörer – att användningen av den rekommenderade bakgrundskartan inte blir nationell ”standard”.
- En risk är att krisberedskaps- och blåljusverksamheterna inte löpande uppdaterar produkter och tjänster i den rekommenderade bakgrundskartan.
- En risk är att krisberedskaps- och blåljusverksamheter inte kan använda den rekommenderade bakgrundskartan i sina system.